

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	v upravljuštvu prejemar:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	četr leta	550
četrt leta	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafleva ulica 5, (v pritličju levo), telefonski 51. 34.

Državni zbor.

D u n a j. 25. jan.

Minister grof Wickenburg je napisal lepo karijero. Pravijo, da svoj čas, ko je še služboval kot okrajni glavar na Štajerskem, ni bil ravn preveč brihtna glava in v prvih dneh po njegovem imenovanju za člena uovrega kabineta, se je pripovedoval, da Ljubno še nikdar ni imelo okrajnega glavarja, ki bi bil v vsem tako odgovarjal pristno »oberštajerskemu« mišljenju kakor takrat, ko je služboval tam gosp. Wickenburg. Pa naj si bo, kakorkoli že hoče, po današnjem njegovem govoru se mora priznati, da se je vsaj priučil v teku svoje uradniške karijere oni korektnosti in hladnosti, katero je bilo baš pri njegovem predniku, nam naprednim Slovencem v posebno neprijetem spominu se nahajajočem bar. Haerdtlu, pogrešati. Haerdtlu so bile interpelacije in pritožbe takoreč zoprne, cela zbornica se mu je vedno zdela četa sitnih individuum, ki stoe pred njim — policijem in iz tega naziranja je izhajal oni korporativni, dostikrat neznotisitelj ton Haerdtlovih govorov, ki so ministru notranjih zadev tudi pri najozjih pristaših — Nemci — uničili vsako simpatijo. Pri Haerdtlu je bil interpelant vedno zloben jažnjivec — vrla obrekovan pravičnik.

Grof Wickenburg je skusal danes vsaj korektno vzdržati nekako objektivnost, glede ostrih pritožb, ki so jih vložili slovenski poslanci proti neštetim zločinom in nasilstvom ljudskega šteta. Čuval se je sicer odgovarjati na te pritožbe direktno ter se izgovarjal, da uvedene preiskave še v nobenem slučaju niso končane, toda priznal je, da so se pri ljudskem štetju na mnogih krajih pokazali pojavi, ki so javnemu redu direktno nevarni, da se narodni šovinični ni niti zhal izrabljati celo gospodarsko nasilje v dosegu svojih namenov.

To je važna vsebina ministrovega govorova, tem bolj važna, ker so interpelacije in pritožbe glede ljudskega šteta podane zgolj od slovenske strani in torej odgovor ministra volens — volens, naperjen naravnost proti Nemcem in vsehujem torej najostrejšo obsodo nemških nasilnosti in goljufij pri ljudskem štetju.

Vrednost tega odgovora je severa de le idealna. Da je minister oblij-

bil remeduro in celo strogo kazen vsem onim uradnim osebam, ki so pri nasilnostih in zločinah ljudskega šteta sodelovali, lahko verjamemo, ali pa tudi ne. Dr. Baxa je prav dobro poudarjal, da se bo Bienerthova vlašča premislila postopati v smislu obljube notranjega ministra, saj bi poseglja s tem v sršenovo gnezdo — lastnem prijateljem bi moral stopiti na noge ...

Nestete pritožbe glede ljudskega šteta je danes češki poslanec Baxa še spopolnil z obširnim pregledom, ki ga je podal o celej tej akeiji, katero so Nemci z nivoja resne statistične operacije vrgli v blato narodnostnega nositelja in laži. In to pod zasečito vlade, ki je proklamirala objektivnost in resnost svoje uprave!

Uničujočo kritiko nad sedanjim sistemom, je izrekel danes tudi vodja avstrijske socialne demokracije, poslanec dr. Adler. Z onim ostrom sarkazmom, ki je znak retoričnega talenta tega poslanca, je razkrinkal temeljito vso neodkritostnost in zahrbitnost trž. ministra Weiskirchnerja, ter dokazoval, da vedejo Bienerthovi kabine Avstrije nevdvrdno v ero kulturnega nazadovanja, gospodarske zaostalosti ter v tem stare političastovske države. Taki vladbi bi moral veljati najstrožji boj vseh na prednih elementov!

Britko se je danes pritoževal italijanski poslanec Bugatto nad nevhalevnostjo vlade, ki ni mogla ali ljudje izpolniti Italijanom dane obljube, da jim v najkrajšem času ustavni laško pravniško fakulteto. Italijanski poslanci so podpirali Bienerthova ministrstva le pod tem pogojem, da se ta obljuba izvrši. Vprašanje fakultete bo za nje in njihovo nadaljnjo takto napram vrladi merodajno ...

V zbornici se je danes mnogo govorilo o smerti posl. Funkeja, na katerega sedežu je ležal šopek alpskih cvetlic. Poslanec Funke je bil senior starostni predsednik v zbornici, trikrat kot starostni predsednik vodil volitve zborničnega prezidija. Na Češkem (bil je izvoljen v Litomeričah) je bil na glasu odločnega, toda poštenega nemškega nacionalca, in češki Nemci ga slove kot enega svojih najzaslužnejših mož.

* * *

Med Čehi in klerikalnimi Slovenci postaja razmerje vedno napetejše. Tako neugodni vltisk je npravil ne-

Insercijski vsek dan zvezdar izvennosti nedelje in ponedeljka.

Insercijski vsek dan zvezdar izvennosti nedelje in ponedeljka.

Upravljuštvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inzervisi itd.

to je administrativne stvari.

Poznamena številka velja 10 dinarjev.

Na pismena naročila brez istodebine vposlatite naročnine se ne odpla.

Narodna tiskarna telefoni 51. 35.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrijo:	K 25—	za Nemčijo:	K 25—
celo leto	13—	celo leto	13—
pol leta	6:50	za Ameriko in vse druge dežele:	6:50
četrt leta	2:30	celo leto	2:30

Vprašanjem glede inseratorov naj se priloži za odgovor dopisnica ali. znakom.

Upravljuštvu: Knafleva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefoni 51. 35.

To in ono iz Ormoškega okrožja.

Kaj dela naša podružnica štajerske kmetijske družbe? — K shodu konjevcev v Ormožu. — Razmere pri naši sodniji. — Ormoški okrajni zastop in železnična Ljutomer.

Ormož.

Prejšnja leta je bila lepa navada, da so se prirejali po zimi, ko imamo vsi čas, tu in tam v okraju politični in gospodarski shodi. Letos pa je vse tiho in mirno. Okrajna organizacija narodne stranke spi, kakor marsikje drugod, tudi pri nas spanje pravčenega. Imamo nadalje tudi politično društvo »Sloga« — a zdi se mi, da ta posnema okrajni odbor narodne stranke. Imamo končno tudi strogo stanovsko kmetijsko organizacijo, podružnico štajerske c. kr. kmetijske družbe v Ormožu, katera bi moralna v prvi vrsti delovati in vplivati na bližnjo in daljnjo okolico. A podružnica se ne gane. V narodnem in gospodarskem oziru vlada v najblžji ormoški okolici čudna apatija, nedelavnost in zanemarjenje vsakega javnega življenja, ker se s slovenske strani v strokovno-kmetijskem oziru nič ne stori, pa pridejo potem Nemci in prirejajo take shode, kakor je bil nedavno tega n. pr. konjerejski. Naši ljudje gredo potem na takih shodih v nemško, skrbno napravljeno past, ustanavljajo društva, volijo nemške odbore in kličejo končno še — prokletstvo na tiste, ki tega ne odobravajo. Konjerejsko društvo v Gradeu je namreč sklicalo shod konjerejev v Ormož, na katerem se je razpravljalo o zavarovanju konj. Volil se je v odbor novo ustanovljene konjerejske zadruge nemški grof Wurmbbrand kot predsednik. Temu so Sredičani in Obrežani ugovarjali, hoteli, da si Sloveni osnujemo zadrugo oziroma društvo sami in jo sami vodimo, da ne bodemo v slučaju nesreč odvisni od nemškutarske milosti za mastno plačano zavarovalnino. Tega nekateri niso razumeli in so baje Sredičanom njihov nastop grozno zamevali.

V gospodarskem oziru je obljubil skrbeti za kolikor mogoče solidno in trgovskim načelom odgovarjajoče poslovovanje železniške uprave ter na znanil, da v kratkem predloži zbornici razširjeno predlogo o lokalnih železnicah, katere uresničenje pa da je sicer odvisno od zboljšanja državnih finanč.

Narodno-gospodarski odsek se je podal novi minister nekako programatično izjavio, ki pa je zlasti v narodnem oziru jako razočarala. Dr. Glombinski, ki je navadno poslanec bil najbolj bojevit zastopnik enakopravnosti jezikov na železnicah ter je zlasti za Galicijo zahteval uvedbo poljščine kot notranjega uradnega jezika na državnih želez. prograh, je danes proglašil, da noč v narodnem oziru ničesar spreminjači ter se celo pritoževal, da se od uradnikov v narodno mešanih krajih mnogo prevec zahteva.

Narodno-gospodarski odsek se je podal danes z grozčim otežkočenjem polabske rekoplavbe. Nemčija hoče na reki Labi uvesti poseben rekoplavni davec, kar je v direktnem nasprotju z dolčebami nemško-avstrijske pogodbe, ki uravnava plovne razmere na Labi.

V našem, docela slovenskem okraju, dobivajo stranke neredko nemške sodne odloke, s katerimi potem nadlegujejo sosedje in pogosto oddaljene znanze, da jim jih prestavljajo. Teh razmer pa ni toliko kriva

ke svoje iglike. Mir je legal po naravi, niti petja mladih ljudi ni bilo čuti na vaseh. — Mir v naravi, nemir v sreči, obup, kletve in molitve!

Po vsej Cerkniški dolini se je bila raznesla novica o kmečkem prantu na Šteberku in njegovem žalostnem koncu. Dospela je celo do samotne ogljarjeve koče v temnem lesu za Krizo goro.

»Od vraga si, Draganec,« je segel stari osivelj ogljar nagedmu, od napora, trudnosti in mrzja po celem življenju drgetajočemu možu v besed. »Zavij se v moj kožuh, — tam visi na steni, in potem vzemi česna, da se te ne prime mrzlica, saj ve, kje ga dobija, star sem in vesel, da mi ni treba vstajati. Več, včasih presedim cel večer tako-le-sam pri peči in ne vstanem uiti, da bi si šel kruha iskat.«

Drganc si je poiskal česna in kruha in se zavil v kožuh, sešit iz neštetih polhovih kož z nerodno roko in dolgimi neenakomernimi čevi.

»Hvala bogu, da sem pod Turjakovo gospodo, je kimal naprej stari ogljar, »maš se zmenijo za mene, le vse svete čase pride kdo pogledat, če že živim. Malo se pokregajo, da lehuhram, malo dobrih, malo slabib besedi mi dado in malo mi vzamejo, in to je glavna stvar. Za kruh mi vedno že ostaja in več mi treba ni, tu in tam se vlamo kak način v zanku, no in polhi in eni več kruh kako se živi. Z malim mora biti dovoljen, ne da bi se postal. Ba da, da ne tako.«

pa tako, če ne dobro, pa slabo, to je kakor amen v ocenšu. Vi pa mislite,

da boste kar na svojo roko obrnili. Hudija boste! Zdaj imas! Nag se boš potepal po gozdovih, sram te bo srne, ki ima svojo suknjo. To imas od svoje prevzetnosti. Koreninc je boš glodal, kakor zajec, no — no — rokovnjak boš. Nimaš prav? Ni počakal stari ogljar Drganecvega odgovora, marveč se je kregal naprej, kakor store radi ljudje, ki po cele tedne nimajo človeka, da bi sprgorovili z njim, par besedi. Radi se poslušajo sami govoriti in obesijo potem prvemu, ki jim pride v pesti vse, kar so ves ta čas premišljevali, vse svoje maleknostne skrbi in še bolj maleknostne doživljaje. Tako je tudi stari ogljar Tomažek razkladal Drgancu, kako se mu je užgal kup oglja in kako je ogenj le s trudem pogasil, razkladal mu je svoje sanje, pravil mu je o kapljanu Ivanu, ki ga je že parkrat obiskal, vmes pa se je kregal nad Drgancem, nad nepokornostjo kmetov in se zlasti čuval Ribiču.

»Zmirom je bil pametna glava, zdaj pa gre počenjet takse stvari, kakor bi ne bil še v svojih letih! se je jejal nad Ribičem, »pa rečem ti, to ni vrazilo na njegovem zeleniku, ni, ni, tiste babnice so vsega krive, saj več, tista dekleta. Stara jo bila taka, hog ji daj večni mir in pokoj, in prekrši se jo, »in mlado so, ji želite podobno.«

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalej.)

»Zdaj ne to!« ji je zašepetal in se ozrl na hlapce.

»Cerkvena last ste deklici, nikdo se jih ne dotakne!« jim je zapovedal z žugajočim glasom.

»V ogenj ž njima!« se je glasilo v krogu, ki je postajal čedalje oži.

»Gorje onemu, ki se jih dotakne! Še danes ga doleti za usoda!« je grozil Ivan, a že sam je obupaval, da mu bo mogoče rešiti dekleta.

»V ogenj ž njima!« mu je donelo za odgovor.

»V Cerknico jih moram pripeljati k Svetemu Jovnu!« se je lagal Ivan trdrovratnim krvoločenkom in težek kamen je pripeljali mimo Rezike in se zatrkljal po travniku navzdol.

»Spremimo jih!« so se oglašili glasovi.

»K Drgancu morate zapalit hišo. Slabo izpolnjuješ zapovedi svojega gospodarja. Bojim se, da vas doleti njegova jeza.«

»In dekleta!« so vpraševali eni. »Recite mi, da sem jih odpeljal jaz. Recite mi, da ju peljem k Svetemu Jovnu, jutri naj pride na sodbo.«

»Spremimo jih!« so se oglašali eni.

»K Drganenu! so siliili drugi.

»Dajte mi vrvi, da ju zvezem,« se je obrnil Ivan k najbolj nasilnemu kozavemu hlapcu.

»Jih zvezem jaz, da bo veselje,« se je ponudil ta.

»Ne smeš se jih dotakniti, škodi lo bi ti, samo blagoslovljena roka je varna pred vročenjem.«

Vzel je vrvi, ki mu jih je dal kozavci in se obrnil proti deklicama, kakor da ga prešinja kruta sveta jeza, je zarohel nad ubožicama in jima grozil s pestimi in vrvimi.

»Vpijta, kadar vaju zvezem, kar bi vaju bolelo! Padaja po tleh, kadar vaju odpeljem. Preslepiti moramo te zveri!«

Pristopil je k Reziki in ji zavil roke na hrbot, ona pa se je zgrudila po tleh in se zvijala krčivo, kakor v neznošnih bolečinah. Zvezal

25.130.203 K proti letu 1910. Cohnski dohodki za leto 1911 so proti letu 1910 za 10,778.800 krov višje zaračunani, zato je treba pokriti iz kvotnih doneskov še zahtevki za 14,351.403 krone več kakor leta 1910, tako, da znaša kvotni donesek Avstrije za leto 1911 za 9,127.492 krov več, kakor 1910, donesek Ogrske pa za 5,223.910 K. Za poveljništva, vojaštvo in vojaške zavode v Bosni in Hercegovini se zahteva za 4,340.250 krov več. Razven tega zahteva vojno ministrstvo za izboljšanje armade še izreden kredit 20 milijonov krov, in pa za mornarico poseben kredit 312.400.080 krov, od katere vsote bi odpadlo na leto 1911 kot prvi obrok 55 milijonov krov. Končno pride še postavka za novi topničarski material v znesku 4 milijonov krov. Skupne zahteve za vojaštvo so tedaj nasproti lanskemu letu za 22,959.750 K večje. Redne zahteve za mornarico v letu 1911 znašajo 64,162.410 krov, tedaj za 3,250.000 K več kakor lansko leto. Izredne zahteve pa so proti lanskemu letu za 1,750.000 krov manjše, ter znašajo 4,094.800 krov. Skupne zahteve vojne mornarice so za leto 1911 tedaj za 1,500.000 krov večje kakor lani. Zahteve skupnega finančnega ministrstva pa presegajo zahteve lanskega leta za 71.276 K.

Dr. Steinwender hoče postati interesanten. Ni dovolj, da se je sam povabil na banket k rimskemu županu Nathanu, zdaj hoče peljati kaki sto nemških državnih in deželnih poslancev v Rim. Ker je ostalo njeovo prvo potovanje popolnoma brezpomembno in ga ni niti en laški list omenil, je začel zdaj že vnaprej reklamo delati. Povabil je k sebi dunajskoga dopisnika rimske »Tribune«, kateremu je reklo: »Upamo, da bo ta obisk ugodno vplival na odnosaje med narodi Italije in Avstrije, in na odnosaje med Italijani in Nemci.« Kar se tiče vsečiličnega vprašanja, mu je baron Bienerth pred nedavnim časom zagotovil, da bo vprašanje brez zaprek in hitro rešeno. Nekoliko preveč se dr. Steinwender domislja, če pravi, da bo to potovanje nemških poslancev zboljšalo odnosaje med narodi Italije in Avstrije, vsaj vendar pa šečica nemških poslancev še ne reprezentira avstrijskih narodov.

Ponedeljkova seja hrvaska sabora je trajala do ene ponoči. Po precej razburjeni debati o vprašanju, ali naj se volitev hrvaške državnoborske delegacije postavi na dnevni red, je vstal predsednik delegacije, bivši podban dr. Nikolaič ter izjavil, da odlaga koalicija svoje budimpeštanske mandate in na noben način ne sprejme zopetne izvolitve. Pri glasovanju o dnevnem redu so se absenitali krščanski socijali, dočim ste Starčevičeva stranka in koalicija glasovali zoper to, da se postavi volitev delegacije na dnevni red. Koalicija in Starčevičeva stranka sta zaradi pasivitete krščanskih socijalcev ostali v manjšini proti pristašem bana in virilstov in sicer z 39 proti 43 glasovom. Postopanje krščan, socijaličev splošno obojalo in bo najbrže prišlo zaradi tega v stranki sami do razkola. Večerjšnja dopoldanska seja se je začela ob 11. Predsedoval je podpredsednik Pačratovič. Na dnevnem redu je razven volitve delegacije volitev adresnega odseka, volitev regnikolarnega sodišča in interpelacije. Po prečitanju protokola zadnje seje je prišlo do burne debate, ker je koalicija zahtevala, naj se še enkrat glasuje o dnevnem redu, ker se številke v protokolu o glasovanju nikakor ne ujemajo s številkami v sceniju protokola. Predsednik je moral končno sejo prekiniti, da se protokola primerjata ter popravijo eventualne napake. — Poldne se je vršila volitev nove državnoborske delegacije. Glasovalo je le sedemnajst vladnih pristašev in dvajset virilstov. Lista, katero je ban predlagal, je bila zaradi tega soglasno sprejeta. V ogrsko gosposko zboru so bili izvoljeni: Dedovič, grof Draskovič in Normann. Med štiridesetimi delegati za ogrsko-hrvaški državni zbor je petnajst članov koalicije, ki so pa po glasovanju izjavili, da ne sprejmejo izvolitve. Ban Tomasic je bil mnenja, da so take izjave nedopustne, ker imajo izvoljeni delegati dolžnost, da izvršujejo svoje mandate. To banovo mnenje je povzročilo velik odpor pri koaliciji in Starčevičeve stranki. Koalicija je zahtevala od predsednika, naj vpraša sabor, če vzame na znanje njeni izjave, da ne sprejmejo mandatov. Predsednik je nato izjavil, da o tem ne dopusti nikake debate. Ban je očital koaliciji, da ne dela v interesu domovine, temveč da se da voditi od strankarske takte. Posl. Medavčič je v imenu koalicije izjavil, da koalicija enkrat za vselej zavrača tak pouk od strani banov. V večerni seji je predsednik predlagal, naj sabor odkaže izjave koalicijskih delegatov posebnemu odseku. Temu se

je pa protivil posl. Pribojčevič, ki je zahteval, naj se sabor takoj o tem izrede, če vzame izjave koalicije na znanje. Posl. dr. Horvat se je v imenu krščanskih socijalcev predružil predsednikovemu predlogu. Med posl. Supilmom in koalicijo je prišlo do burnih prizorov. Supilm je obsojal nemoralno postopanje delegatov, ki so morali podpisati reverz, da se bodo brespogojno pokorili skelepom večine v državnoborskem klubu.

Bosanski sabor se je včeraj začel posvetovati o zakonu o poštni hramilnici. Poročevalc finančnega odseka je označil ustavnitev poštnih hramilnic za Bosno in Hercegovino potom naredbe za krštev ustavnih pravic sabora in za neopravljeno vmešavanje ekskutivne v kompetenčne legislative. Načrt se mora zavrnati kot krštev ustave od strani vlade. Vendar je pa finančni odsek uvedel veliko korist poštnih hramilnic in je načel izhod na ta način, da je izdelal načrt, ki izpreminja vladno predlogo in v katerem je označeno principijalno stališče finančnega odseka zoper vladno postopanje.

Turčija je zapletena v resne konflikte. Kakor smo že poročali, je mahdi Idris proklamiral Jemen za samostojno kneževino. Turška vlada hoče naročiti več s topovi oboroženih čolnov, s katerimi bo stražila jemensko obrežje. V Carigrad je došlo šestdeset Krupovih čolnov. — Oficialno poročajo: Said Jahia se pripravlja, da napade mesto Hodeido s četami, katero je koncentriral pred mestom. Vse brzjavne zvezze s Sana so pretrgane. Turška vlada posilja transportne ladje, da, kakor hitro mogoče prevažajo rezerviste v Jemen.

Angiški kralj je po dolgem obtavljanju vendarje sankejonalral zakonski načrt, katerega je predložila vlada in s katerim se odpravi pravica veta gospoke zbornice.

Štajersko.

Zadružna elektrarna v Trbovljah bude prihodnji teden že dograjena. Funkcjonirajo bo pričela še meseca februarja.

Iz Celja. V soboto se je vršil v okusno okrašeni dvorani »Skalne klešti« običajni ples slov. tiskarjev. Obisk je bil ogromen, tako da so bili vsi prostori natlačeno polni. Sviral je oddelek celjske Narodne godbe neumorno do ranega jutra. Povabno morno omeniti gostilničarja, ki je s svojo izborno kuhičjo in piščaco zadovoljil vse goste. Veselica bo nesla lep čisti prebitek.

Iz Maribora. Gospodu okrajnemu tajniku J. Koudelki je umrla dne 22. t. m. po dolgi mučni bolezni hčerka Alice. Splošno priljubljenemu in zasluznemu gospodu naše sožalje!

Od Sv. Barbare v Halozah. Na zadnjem občinem zboru bralnega društva »Naprej« so poskusili klerikale s pomočjo podkupljene kmečke fantov dobiti društveni odbor in s tem društveno premoženje v denarju in knjigah v svoje roke. Toda njih rakanost je spoznalo in zavrnilo vsi sile, vendar je še v tem zavrnilo vse klerikale kot člane. Kaplan Berk in »znesibeni župnik Vogrin (gl. razdeljevanje krme po suši) imata sedaj zelo podaljšane nose. Društvo je lani marljivo delovalo in si je izvirolo tudi za drugo leto marljivi odbor.

Nova železnična zveza Srednje z Zgornjo Štajersko. Nemški listi so se zoper živahnog zganili za želez zvezki v sceniju protokola. Predsednik je moral končno sejo prekiniti, da se protokola primerjata ter popravijo eventualne napake. — Poldne se je vršila volitev nove državnoborske delegacije. Glasovalo je le sedemnajst vladnih pristašev in dvajset virilstov. Lista, katero je ban predlagal, je bila zaradi tega soglasno sprejeta. V ogrsko gosposko zboru so bili izvoljeni: Dedovič, grof Draskovič in Normann. Med štiridesetimi delegati za ogrsko-hrvaški državni zbor je petnajst članov koalicije, ki so pa po glasovanju izjavili, da ne sprejmejo izvolitve. Ban Tomasic je bil mnenja, da so take

izjave nedopustne, ker imajo izvoljeni delegati dolžnost, da izvršujejo svoje mandate. To banovo mnenje je povzročilo velik odpor pri koaliciji in Starčevičeve stranki. Koalicija je zahtevala od predsednika, naj vpraša sabor, če vzame na znanje njeni izjave, da ne sprejmejo mandatov. Predsednik je nato izjavil, da o tem ne dopusti nikake debate. Ban je očital koaliciji, da ne dela v interesu domovine, temveč da se da voditi od strankarske takte. Posl. Medavčič je v imenu koalicije izjavil, da koalicija enkrat za vselej zavrača tak pouk od strani banov. V večerni seji je predsednik predlagal, naj sabor odkaže izjave koalicijskih delegatov posebnemu odseku. Temu se

je pa protivil posl. Pribojčevič, ki je zahteval, naj se sabor takoj o tem izrede, če vzame izjave koalicije na znanje. Posl. dr. Horvat se je v imenu krščanskih socijalcev predružil predsednikovemu predlogu. Med posl. Supilmom in koalicijo je prišlo do burnih prizorov. Supilm je obsojal nemoralno postopanje delegatov, ki so morali podpisati reverz, da se bodo brespogojno pokorili skelepom večine v državnoborskem klubu.

* * *

Constantini iz Gorice in Karel Frybauer iz Gradiča.

Dnevne vesti.

+ Klerikalni in Čehi. Odločni, ekso vrahovani nastop Čehov proti slovenskim klerikalcem in zlasti proti dr. Susteršiču, je učinkoval kar bomba. »Slovencu je kar sape zmanjkal. V strahu, da bi njegovi pristaši ne izvedeli, kaj se je zgodilo, je stvar popolnoma zamotčil in se omotil na nekaj zabavljiv, iz katerih pa ljudje ne morejo uganiti, za kaj se gre, niti kaj se je zgodilo. Obenem pa so se klerikalci zatekli k češkim agrarcem in se skušajo z njih protokojem zopet približati Čehom. V češkem agrarnem »Venkovu« se predstavlja »Jihoslovanský«, ki pač nihče drugi ne more biti, kakor dr. Susteršič, in obeta ubogljivost priprijetega vojaka, samo da bi ga Čehi ne postavili na dilco. Tista korajža, ki so jo klerikalci še pred nekaj dnevi kazali v »Slovencu« je torej že izgnila, kajti v »Venkovu« beremo razno nasprotje tega, kar je bilo brati v »Slovencu«.

+ Kaj je pa s cerkvenimi uradniki? Klerikalni časopisi so naenkrat našli, da se magistrativi uradniki ne smejo posluževati svoje državljanske pravice in se izvenuredno ne deleževati političnih bojev. To se kaj edino sliši iz ust ljudi, ki za cerkvene uradnike zahtevajo celo pravico, da smejo v svoji uradni lastnosti delati politiko. Cerkveni uradniki so ravno tako javni služabniki, plačani od ljudstva, kakor magistratui ali deželni ali državnih uradnikov in prav nič drugega. Razloček je le ta, da imajo državni, deželni in magistrativni uradniki nad seboj oblasti, ki skrbijo, da v uradu ne politikujejo. Med tem, ko imajo cerkveni uradniki nad seboj oblast, ki jih še sili, da porabljam svojo uradno moč v politične namene. Ce torej kaj ni v redu, je to samo pri cerkvenih uradnikih in uslužbenih in dokler se pri teh razmerni ne spremene, ne sme »Slovencu« ziniti, tudi če bi kak drug uradnik v uradu politikoval, kar se pače še ni zgodilo.

+ Škof dr. Karlinu izkazuje ljubljanski »Slovenec« prav slabe usluge. Hvali in povzdignejo ga v devet nebesa, kakor da je ta tržaške in istrske verne vobče, zlasti pa že za Slovane prava sreča, da je sedanji dunajski koadjutor Nagl izbran ravnivo dr. Karlin za svojega naslednika v Trstu. Že samo to, da »Slovenec« tako vnenome slavi in povzdigne dr. Karlin, je več kot sumljivo. Kogar »Slovenec« hvali, temu ni zapatiti. To je staro resnica, ki se že je neštetokrat izkazala. V Ljubljani poznamo dr. Karlinovo prav natančno. Mož se razlikuje od navadnih naših popov v tem, da ima dosti boljše mamine. Tudi je vedno imel pred očmi svojo karijero in je vsedaj tega vedno nastopal s primerno rezerviranostjo. Kakor se pa torej po vedenju in nastopanju razlikuje od navadnih »Slovenec« — po političnih nazorih in stremljenjih se od »Slovenec« čisto nič ne razlikuje. Iste misli in prizadevanja ima, kakor ljubljanski škof Jeglič, samo da jih bo zna spretnejše zastopati, ker je bolj intelligent, kakor Jeglič. Dr. Karlin je postal škof kot koncesija slovenskim klerikalcem, ki upajo, da bo v Trstu razobil sedanjo organizacijo Slovencev in ustvaril na njih razvalinah klerikalno stranko, kar je že staro želja »Slovenec«. Poskušal je to že prejšnji tržaški škof Nagl, ki je prišel po spoznanju, da med Italijani sploh s klerikalizmom ni nič opraviti. Slovenec pa da bi zna vjetri v klerikalne mreže samo slovenski škof. Italijani so nevoljni, da je postal Slovenec v Trstu škof. Slovenec bi bil pa kak laški škof najbrž veliko ljubši, kakor pa eksponent kranjskega klerikalizma, kajti laški škof bi sploh ne imel nič vpliva na Slovenec in bi sploh ne mogel slovenski stvari nič škodovati, dočim bo slovenski škof, če že drugega nič, vsaj napravil — razdor. Informacije iz Trsta nam kažejo, da so tamkaj vzelni imenovanje dr. Karlinovo zelo nezupno na znanje. »Slovenec« že tudi zmerja »Edinost«, da novega škofa ne pozdravlja in celo trli, da presinja Slovence tržaško-koprske škofije radostna čestva. »Slovenec« pač očividno zamenjava nekaj fanatičnih kapelanov z ljudstvom, kajti razen pri teh kapelanih ni radočnih čustev nikjer opaziti in tudi ni nobenega vzroka za to. Škof dr. Karlin prihaja kot Jeglič - Susteršič - Krekov pričast v Trst in dokler ne bo jasno posvečen, da bo kajti škof in same škof, vsem pravilen škof in nepolitik, toliko česa ne sme mislit, da mu bo kdo zunan.

+ Sedež za nove občinske svetnike. Po novi občinski volilni reformi za Ljubljano se pomnoži število občinskih svetnikov od 30 na 45. Treba je torej bilo, da se v občinskih zbornicah pripravijo sedeži še za 15 občinskih svetnikov. Napravo teh se denuncirajo politiki prišli na koncu. Edino Družba sv. Cirila in Metoda pomaga z ustavnovanjem novih šol koroškim Slovencem zoper na koncu. A zahvala?

+ Sedež za nove občinske svetnike. Po novi občinski volilni reformi za Ljubljano se pomnoži število občinskih svetnikov od 30 na 45. Treba je torej bilo, da se v občinskih zbornicah pripravijo sedeži še za 15 občinskih svetnikov. Napravo teh se denuncirajo politiki prišli na koncu. Edino Družba sv. Cirila in Metoda pomaga z ustavnovanjem novih šol koroškim Slovencem zoper na koncu. A zahvala?

+ Izprememba pri južni železnični. Dolgoletni blagajnik na tukajšnjem južnem kolodvoru, nadrevni Silič, je nastopil daljši dopust po katerem je zaprosil za vpopočitev Blagajniške posle bo vodil nadrevni Ivan Gnezda.

+ Iz Mostah se vrši jutri dopoldne ob pol 10. komisiji ogledovanja občinskega odbora pri kemični tovarni, ki misli razširiti svoj delokrog in izdelovati tudi različne strupe. Nogled pride poleg zastopnikov dejelne odborev v podjetju, edino še župan Mostah, Oražem. Gospodje žvedev je vladni komisar Laschan ka pod roko poveril svojemu prisredniku mizarju Rojini. Menimo, da bi se tu do pot moral oddaja mizarški del v občinskih zbornicah razpisati in da je bilo docela nedopustno, da so se kar pod roko oddala Rojini, saj ni izklučljeno, da bi kdo izmed ostalih ljubljanskih mizarjev izvršil ista dejanje, kakor Laschanov prisrednik Anton Rojina.

+ Iz Mostah se vrši jutri dopoldne ob pol 10. komisiji ogledovanja občinskega odbora pri kemični tovarni, ki misli razširiti svoj delokrog in izdelovati tudi različne strupe. Nogled pride poleg zastopnikov dejelne odborev v podjetju, edino še župan Mostah, Oražem. Gospodje žvedev je vladni komisar Laschan ka pod roko poveril svojemu prisredniku mizarju Rojini. Menimo, da bi se tu do pot moral oddaja mizarški del v občinskih zbornicah razpisati in da je bilo docela nedopustno, da so se kar pod roko oddala Rojini, saj ni izklučljeno, da bi kdo izmed ostalih ljubljanskih mizarjev izvršil ista dejanje, kakor Laschanov prisrednik Anton Rojina.

+ Iz Mostah se vrši jutri dopoldne ob pol 10. komisiji ogledovanja občinskega odbora pri kemični tovarni, ki misli razširiti svoj delokrog in izdelovati tudi različne strupe. Nogled pride poleg zastopnikov dejelne odborev v podjetju, edino še župan Mostah, Oražem. Gospodje žvedev je vladni komisar Laschan ka pod roko poveril svojemu prisredniku mizarju Rojini. Menimo, da bi se tu do pot moral oddaja mizarški del v občinskih zbornicah razpisati in da je bilo docela nedopustno, da so se kar pod roko oddala Rojini, saj ni izklučljeno, da bi kdo izmed ostalih ljubljanskih mizarjev izvršil ista dejanje, kakor Laschanov prisrednik Anton Rojina.

+ Iz Mostah se vrši jutri dopoldne ob pol 10. komisiji ogledovanja občinskega odbora pri kemični tovarni, ki misli razširiti svoj delokrog in izdelovati tudi različne strupe. Nogled pride poleg zastopnikov dejelne odborev v podjetju, edino še župan Mostah, Oražem. Gospodje žvedev je vladni komisar Laschan ka pod roko poveril svojemu prisredniku mizarju Rojini. Menimo, da bi se tu do pot moral oddaja mizarški del v občinskih zbornicah razpisati in da je bilo docela nedopustno, da so se kar pod roko oddala Rojini, saj ni izklučljeno, da bi kdo izmed ostalih ljubljanskih mizarjev izvršil ista dejanje, kakor Laschanov prisrednik Anton Rojina.

+ Škof na ljubljanski realki. Včeraj je posetil realko prevzeti. Bil je sijajno srečaj. Sam, g. ravnatelj mu je prihitev do stopnic nezpostope. Način na kateri je posetil realko je kar spomnil na znanje. Škof na ljublj

poslov postavljenega vladnega zastopnika pa bi bila, da pošlje tudi on na ta komisijski ogled zastopnika mesta Ljubljane, da varuje njene interese, saj je zrak v Vodmatu in Šentpetrskem predmetstju že itak dočku.

Poročil se je gosp. Stanko R i bnikar, davčni asistent z gd. Ivan-Pehani. — Čestitamo!

Pretep radi psa. Dne 8. t. m. so se srečali blizu Jablonice pri Radecu bratje Jože, Janez in France Petelin in Cerovca in brata Tone in Matijo Sotlar iz Pekla s fanti Janezom Kokotec z Vitovca, Janezom Podpadec ter Ignacijem Kranje z Brezovice. Vnel se je med njimi prepir. Zadnji so namreč stavili brate Petelin in Sotlar na odgovor, zakaj da govore okoli, da je Podpadec strejal na Petelinčevega psa. Ko so se pa domenili, so šli v prijateljstvu na Razen. Petelinci in Sotlarja so šli naprej. Kokotec, Podpadec in Kranje pa za njimi. Ker so prvi šli nalašč zelo počasi, so jih ostali trije došli. V tem trenotku so jih napadli Petelinici in Sotlari. Kranje so pobili s kolom na tla in mu prizadejali dve veliki rani z nožem in sicer na hrbitu in na stegnu. Podpadcu so prizadejali z nožem pod ramo in na konole leve roke velike rane, na zapestju leve roke pa so mu baje prerezali kito, da je moral iti v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo. Seveda če bi se ne bili stepli radi psa, bi se bili pa radi česa drugega, saj fant še vasovati ne sme, dokler ne prejme krsta krvi.

Tepež župan. Dne 8. t. m. je prisel 32 let star Jože Ančimer z Rakom županu Francetu Šisku v Zaločah pri Krškem sliovko kupovat. Župan je hotel imeti sliovko takoj pláceno. Ančimer pa ni imel denarja. Jezen, da ni dobil sliovko »na vero«, je pošegečkal svojo hudo kobilu ravno takrat, ko je šel župan nimmo nje. Kobilu je brenila z obema nogama, toda župana k srči ni zadela, ker je brenila v napačno smer. Zupana je to početje tako zjedilo, da je zapadol Ančimer in njegovo kobilu izpod svojega kozolca, kjer so se pogajali za sliovko, in da je vrgel za Ančimrom nek oklešček, ne da bi ga bil zadel. Ker je pa Ančimer rabijaten in zelo nagle jeze, se je vrnil pod kozolec, zgrabil težko vozno ročico in v veliko silo udaril z njo župana dvakrat po glavi. Še ga je mislil testiti naprej, pa se mu je župan umikal in se skril nazadnje za neko drevo. — Ko je Ančimer odšel, se je oglasil pri ženah teh posestnikov, ki sta videle res dogodek in jima je zagrozil, da ubije ne može, če bosta zanj neugodno priceli. Radi te grožnje in ker je Ančimer splošno znan kot zelo nasilen in rabijaten človek, so ga orožniki vzeli in odvedli k okrajnjemu sodišču v Krško, kjer bo premišljeval svoje grehe. Okolica se je pa kar oddahnila, ker Ančimer nič ne dela, prezivja pa se na račun tamnošnjih kmetov. Malo pred kosiom ali večerjo vstopi namreč Ančimer nenadoma v kako gmeško hišo in ko prineso jed na mizo, se meni neči tebi nič brez povabila zasede za mizo, vzame žlico in začne jesti. Ustaviti se mu pa nihče ne upa, ker je Ančimer zelo velik in močan er bi začel takoj pretepati vse od raja. Ančimer se je tudi v Ameriki ad pretepel in je bil enkrat prijekom pretepu v desno stran pristreljen, kar ga pa ni izučilo. Tudi je bil zaradi nasilstva in posilstva že v pol leta v Gradiški.

Na gorenjski železnici bodo v petek, dne 27. januarja izmenjali v km 586/7 med postajama Lesce in Podnart v letu 1870 delani železniški most z dvema odprtinama s po 40 m širine čez Savo z dvema posameznicima mostovama v skupni teži 260.000 kilogramov. Izmenjanje se prične ob vlaku št. 1724 okoli 10. ure 30 m. popoldne in bo trajalo do okoli 2. popoldne, vsled česar bodo morali potiski vlaka št. 1716, ki odhaja iz Ljubljane juž. kol. ob 11. uri 40 min., pretopiti na tem kraju v vlak, ki bo prišel zato iz Jesenic in odšel v isti meri. Železnica bo oskrbela brezplačno prenašanje ročne in potne vrtljage ter pošte. Potniki navedenega vlaka se s tem opozarja, da je na dan radi prestopanja dosegel zvezega vlaka na Jesenicalah v smeri proti Gorici, oziroma Področici negotova. — C. k. državno železniško ravnateljstvo v Trstu.

Elektroradiograf »Ideal«, zrazen glavne pošte ima od srede, dne 5. januarja do petka, dne 27. januarja slediči spored: Žrtev. (Komično.) Življenje v Alpah. (Naravni posnetek.) »Philoe« mrtvo meso. (Naravni posnetek.) Materinska ljubezen. (Drama.) Ljubim generalovo črko. (Komično.) — Dodatek k zadnjima dve predstavama ob 7. in pol 9. Izpred oči — iz spomin. Drama.)

Nasilna tičarja. Ko je dne 22. januarja čuvaj v Mestnem logu Fr. orene opravljaj svojo službo, je zabil v obližji Rakovej jelše sumljivo pitje krokarjev, nakar se je takoj apotil proti navedenemu mestu in ašel tam v železni pasti ujetega kro-

karja, katerega je takoj izpustil, past pa vzel s seboj. V tem trenotku pa ga naskočita izza grmovja dva žana tistarja ter mu s silo iztrgata past iz rok in morebiti bi ga bila še dejansko napadla, aki bi jima ta ne bi pokazal samokresa. Oba bodeta imela priliko, svoje junastvo pokazati pred sodiščem.

Pa je lo dosegel. Sinoči je prišel v osrednjo policijsko stražnico nek okajan zidar, ter se zglašil, da je brez prenocišča. Ker je možakar doma iz Dobrunja, ga niso hoteli prevzeti v zapor, marveč mu veleli, da naj gre spet domov. Možakar je ubogal in zapustil stražnico. Ko pa pride nekako dalje, se je mirnodušno vlegel na hodnik, kjer ga je dvignil stražnik in mu izpolnil njegovo vročo vrelo s tem, da ga je odvedel v zapor.

Dvomožna lisica. Te dni je bilo posestniku Viktorju Dermovšku na Karolinski zemlji pokradene več kuštine. Dvomožni lisjak je kokotkar na lieu mesta poklal in potem odšel s seboj.

V Ameriko se je včeraj z južnega kolodvora odpeljalo 10 Slovencev in Hrvatov.

Izgubil je Hugo Langof denario z manjšo vsto denarja. — Ana Malijeva je izgubila bankovec za 100 kron.

Narodna obramba.

»Kristana« nabrala 8 K 8 v. med gosti in častile godovnice gospe Matricke Tenente za nikdar sitega beraca — Cyril Metodov nabiralnik.

Družbi sv. Cirila in Metoda so poslali svati pri Sv. Antonu na Horjcu 20 K, nabranih na gostiju g. R. Dergana z gd. Verico Podlesnikovo. — Podružnica v Št. Pavlu pri Preboldu je nabrala in družbi vposla že 24.000 rabljenih poštnih znakov. Hvala!

Društvena raznjava.

Društvo zdravnikov na Kranjskem opozarja, da se vrši občni zbor v soboto, dne 28. januarja ob 6. zvečer v hotelu »Union«.

VI. ples iln zabavni večer Narodne čitalnice. V soboto 28. t. m. priredi Čitalnica v Ljubljani svoj ples v mali dvorani Narodnega doma in v tistem obsegu, ko doslej. Veliki »Vodnikov ples« se sedaj ne bo vršil, ker ima slov. gledališče z neprstanimi plesi itak prehudo konkurenco, drugič pa kot kompenzacijo za »Vodnikov ples« dobe vsi udeleženci čitalničnih plesov vabilo na »Triglavski ples«, 19. februarja.

35letnica akademičnega tehničnega društva »Triglav« iz Gradea. Vests, da bo akademično teh. društvo »Triglav« priredilo februarja v Ljubljani svoje slavnosti o priliki državnega 35letnega obstoja, je v krogih absolviranih akademikov, ki smo klub različnim službam in stavnim vendar vsi edini v navdušenju za svoje narodno - napredno dijaloštvu, ki se je jelo tako lepo razvijati, našla mnogo odobravanja in zadovoljstva. Treba je namreč, da si z medsebojnimi poseti utrijevemo osebne bratske vezi za skupen nastop v skupni horbi. Prepričan sem tedaj, da bo Ljubljana, ki po svoji veliki večini zastopa iste ideje, ko »Triglav«, z vso gostoljubnostjo sprejela drage goste in bo dostoju in odično udeležbo na slavnosti znala dokumentirati svojo pozornost. Kot član ljubljanskega akademičnega društva, ki goji bratske simpatije do svojega grškega brata po srcu in mislih, pozdravlja tvoj prihod v Ljubljano.

»Savan« - starejšina. Veliki lovski ples. Čim bolj se bliža 1. februar, tem večje je zanimanje za prvo slovensko lovsko prireditve. Ni je družbe, ki bi se danes ne zanimala in se ne pogovarjala o lovskem plesu. Seveda se menjavajo pri tem najrazličnejša mnenja, ki so pa mnogokrat napačna. Bodisi pomoma, ali pa iz zlobnosti širijo izvestni ljudje med našim občinstvom nazor, da je cela prireditev namenjena takozvanim višjim boljšim krogom in da drugim »navadnim« žemljanom v ta sfere vstopiti ni dovoljen. To pa ni res. Že dejstvo, da se vrši lovski ples v vseh gorenjih prostorih »Narodnega doma«, torej v velikem obsegu, kaže na to, da se računa na najmnogobrojnejši obisk iz vseh slojev. Ravnovsno vselež tega, da bi se morda ne prezrlo katerega, se ne bodo razposljal nobena posebna vabilia, kajti dostikrat provzročijo ravno le - ta neljube pomote in slednji še zamero. Želi se predvsem, da pridejo vsi, ki razpolagajo z lovskimi oblekami, v teh, prednost se torej daje lovski obleki, kdor pa ne razpolaga s tako, je pa dobro došel v promenadni obleki. Dame, ki bodo stregle gostom po paviljonih, nam pripravljajo prijetno presenečenje in videti bode ta večer tudi skupino perforanih lovečev in lovč, ki bode gotovo vzvujala dočni pozornosti. Zato razložimo prihodnjie natančnejše bistvo perforante.

ga lova, ki se danes goji le še na Angleškem in Pruskom. Ker je pa težko izvedeti o pripravah tam, ki so v tem slučaju neverjetno molče in čuvajo svoje skrivnosti z največjo skrbnostjo, nam še danes ni mogoče pisati o tem z gotovostjo, pač pa smo prepričani, da bodo imeli ravno na tem polju mnogo gradiva po priveditvi časnikarski poročevalci. S tem pa še nikakor ni rečeno, da predpisujemo damam, ki ne bodo po paviljoni zaposlene, v kaki toaleti naj pridejo — gotovo ne! V tem oziru se pušča damam, ki pač ne pridejo nikdar glede okusa v zadrgo, popularna prosto roko. Priprosta bela obleka je tako dobrodošla, kakor tudi najlegantnejša. Toliko se nam je zdelo torej potreblno, napisati v posnemu vsem onim, ki si v stvari niso na jasnom.

Dolenjska pevska društva v Novem mestu izvaredni občni zbor bo dne 26. januarja, t. j. v četrtek ob 8. v pevski sobi.

Akad. društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju ima v soboto, dne 28. januarja ob pol 8. zvečer v restavraciji »Zum grünen Tor« (poprej Novak) III. Hauptstrasse 45 svoj četrti redni občni zbor z običajnim sporedom. — Slovanski gostje dobodoši!

»Sokol« v Krškem. Dne 14. januarja imel je tukajšnji »Sokol« svoj redni letni občni zbor, kateri je bil zelo dobro obiskan. Starosta, br. Humek, podal je obširno poročilo o delovanju tega mladega, a zelo delavnega ter lepo se razvijajočega društva. Med drugim se je sezidal v minulem letu krasna, nova telovadnica, kupilo telovadno orodje, med drugim bradlja, drog itd. Društvo je napravilo več pesizletov, udeležilo se po odposlancih vseslovenskega sokolskega zleta v Gaberjih pri Celju ter prisostvovalo tudi prireditvam drugih bratskih društev. Po končanih poročilih brata blagajnika ter načelnika, kakor tudi gospodarja, vršila se je nova volitev, pri kateri je bil zopet soglasno izvoljen za starosta nemorno naš Humek, kar je izvalo pri vseh navzočih viharno navdušenje. Zalibog je imenovan odločno izjavil, da iz tehnih vzrokov nikakor ne more sprejeti zopetne izvolitve. Mesto njega je bil potem izvoljen za starosta brat Rozman, za podstarosta br. Arnšek, za načelnika br. Radonovič, odborniki pa br. Koletič, Završnik, Vanič, Humek, a za ženski telovadni odsek sestra Cirar. Končno se je brat Arnšek v vzesenih besedah zahvalil dosedanjemu starosti br. Humku za njegovo nemorno delavnost ter ga prosil, da naj tudi za naprej ne odtegne društvo svoje pomoči. Ko se je še novi starosta br. Rozman zahvalil za izkazano mu upanje, zaključil se je ta tako lepo uspeli občni zbor.

Prosvetna.

Slovensko deželno gledališče. Jutri, v četrtek se pojde drugič Albiničeva velika, razkošna melodij in plesov bogata opereta »Baron Trenk« (za par). — V soboto se ponavlja prvič humorista Jeromu Jeroma dramatska legenda »Tujec« (za par). — V nedeljo popoldne se pojde romantična opera »Carostrelec«, — zvečer prvič v sezoni Fallova opereta »Ločena žena«, — v torek opereta »Baron Trenk«. Dramsko obje pripravlja Schillerjevo klasično tragedijo »Marija Stuart«, operno Puccinijev »Bohem«, operetno pa Lehárjevo »Veselo vdovo«.

Slovensko gledališče. Snoci se je uprizorila na slovenskem odru prvič opereta »Baron Trenk«, ki jo je uglasbil znani hrvaški skladatelj Srečko Albini. Dejanje je zajeto iz časov Marije Terezije in tvori pravlično celoto. Na nekaterih mestih, na primer v prvem dejanju na kmetski svatbi, odkljuje se proznočnost dejanja tako, da ne najdemo kmalu enakega v delotrgu znanih operet. Običajnih operetnih banalnosti skoraj pogrešamo in to nas veseli. Muzikalni part je zelo posrečen, dasiravno se ni mogel tudi Albini otresti popolnoma vpliva dunajskih operet. Radi tega izgubi opereta oni strogi nacionalni značaj, ki bi ga baje moral imeti. Sicer pa je dr. Krek pisal o tej opereti »Wer kennt der Völker Namen, die gastlich hier zusammenkommen« in to je resnica. Ne trdim pa s tem, da je opereta mogoče ponesrečena, na sprotno celo navdušila nas je, kakor tudi vso publiko. Vsak bi se lahko ponatal, če bi imel tak talent za harmoniko in instrumentacijo, kot ga zasledimo v »Trenku«. Včasih se nam zdi, da splet nima operetnega značaja, temveč se čisto nagnje do komične opere. Akordi zvene polno, kajti Albini vporablja vse instrumente brez izjeme. Veliko vlogo igrajo pri njem instrumenti piccolo ali barabica, da je harfa, čelo in godala v obči. Kontrapunktično je skladba brezibno popularna. Pamatno se nam zdi, da je polagal Albini veliko važnost na fundamentalnost in na ta način je dosegel tako lepo vesoko.

Bil na primer pozdravljen koračni sekstet v drugem dejanju. Tako znamo doni človeku na uho, kot bi ga že nekje slišali mogoče v »Prodani nevesti«, in baš radi tega je najbrže ugašal, ker ga publike že posredno pozna. Posebne pozornosti pa zasluži Lidičina nastopna pesem, ki je že sama mal umotvor in če ima še koliko dobrega interpreta, mora občinstvo frapirati. Prav mnogo vznosa zasledimo tudi v zaključnem duetu v 3. dejanju. Z ljubostjo in nežnostjo pa se odlikuje pesem Marie v 3. dejanju, ko opeva in opisuje v naivnosti pravice grajsčakov do dekle, ki se omožijo. Summa summarum se glasi, da je opereta »Baron Trenk« vredna navdušenja, s katerim je sprojeta povsod, brez ozira na to, ali ima enotni glasbeni značaj enega naroda, za nas Slovence pa je še toliko bolj priročna, ker smo v povečini v slovanskem elementu, torej doma in opereta se nam zdi domača, naše gorie list. — Upozritev ni bila tako vzdorna, kot smo pričakovali. Sila mnogo težav dela pač zbor, ki ga ni mogoče dobiti drugače na oder k skupnemu, kot ob nedeljah. Solisti so bili vseskozi absolutno na mestu, le ena napaka se poraja pri nas vobče in ta je preumerjen tempo in to velja za drama, kot opereto, posebno pa za opereto. Igri na dobro naj se to vopsteva in tudi vdejstvi pri reprizi. Tačka poročamo tudi o gg. solistih, zboru in orkestru.

Koncert »Glasbene Matice« se vrši definitivno dne 5. sredočna t. l. ob pol osmih zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. Vstopnice se dobivajo že sedaj v predprodaji pri gospe Cesarkovi v Šelenburgovi ulici.

Telefonska in brzojavna poročila.

Slovenska tiskarna vsled klerikalnih denuncijacij zaprla.

Celje, 25. januarja. Obračna oblast je danes ob 10. dopoldne zaprla tukajšnjo slovensko tiskarno. Podvod temu je dela znana v nemškem jeziku pisana, na trgovinskem ministru vložena ovadba klerikalnega poslanca dr. Benkoviča proti »Zvezi slovenskih posojilnic« kot lastnici slovenske tiskarne, knjigoveznice in papirne trgovine v Celju. Klerikali imajo namen uničiti ta v narodnem oziru velevažna gospodarska podjetja v Celju, ker upajo, da bodo s tem upropastili tudi napredno časopisje na Štajerskem. Proti temu nezasilnemu ukrepu obrne oblasti so se storili najenergičnejši koraki. Vsled ustavitev obrata v tiskarni tudi ne more iziti današnja številka »Sudsteirske Volksstimme«.

Goriški deželni glavar dr. Pajer odstopil.

Gorica, 25. januarja. V laških političnih krogih zatrjujejo, da bo danes debata o ljudskem štetju končana. Danes govorita še dva generalna govornika in jutri se zaključi potem celo debata. Kot glavni kontragovornik je dočlen poslanec Kramar.

Koalicija noče sodelovati pri delegacijah.

Zagreb, 25. januarja. Pri volitvah v nove delegacije za ogrski državni zbor izvoljeni pristaši koalicije so odložili do zadnjega svoje manda.

Teji odločitvi pristaši koalicije je sledila burna debata.

Bančna debata v ogrskem državnem zbornu.

Budimpešta, 25. januarja. Opozicionalna stranka v ogrskem državnem zbornu nadaljuje svoj boj proti bančni predlogi. Včeraj je finančni minister Lukacs skušal doseči med strankami kompromisno formulo, kar se mu pa, kakor je videti, ni posrečilo.

Vstaja v Jemenu.

Razne stvari.

* Lakota v Sibiriji. V skrajnem severovzhodu Sibiri, v okrajih Kolyma in Verhovjansk je izbruhnila lakota. Vse prebivalstvo teh okrajev strašno trpi in bat se je, da izumrejo domača plemena, zlasti Jakuti. Lakotni tifus se je strahovito razširil po teh okrajih, ki nimajo niti enega zdravnika.

* Revolverka patrona v tečaku. Nek kočičaž v Nem. Benešovu si je kupil v tržnici zavojek tobaka ter sel na to v gospodino. Med pogovorom si je basel pipi. Kar naenkrat poči, pipa se razleti — dim je napolnil soho in kočičaž je imel popolnoma okaten obraz. Ko so stvar preiskali, so videli, da je bila v tobaku sedemmilimeterska patrona, ki se je razletela. Krogla je šla v stop.

* Preveč žganja. V Velikem Bečkereku je izreklo sodišče včeraj ponoči sodbo proti drogistu Kovacu in njegovemu slugi Kozlovackem. Kovač je bil obsojen zaradi nemarnosti pri prodaji žganja v 16 slučajih na denarno globo 16krat po 600 krov globe. V razlogih se poudarja, da je Kovač kupoval špirit od solidne tvrdke, da pa je bil vzrok smrti 16 ljudi uživanje prevelikih množin žganja.

* Arlberška železnica v nevarnosti. Pri postaji Wiesberg ob Arlberški železnični grozi že nekaj dni se odtrgati velik del tamošnje skalnatne stene in zasuti progo. Kakor se čuje, boče železniška uprava preložiti progovo tako, da bo vozila železnica po Paznanski dolini in se vrnila potem skozi predor na staro progovo. Potem bi bil most čez Trisano, eden največjih železniških mostov v Avstriji, odveč, ker bi se železniška proga izognila tej dolini.

* Zmrzli najdenčki. Iz Jekaterinoslava na Ruskem se poroča, da se je odkrila v najdenčnicu v Jekaterinoslovu velika nemarnost. V zadnjem času je tam zmrznilo več dojenčkov, ker ni zvonec funkejonal, ki je več z oddajaljice za male otroke in pa najdenčnico. Na zunanj strani zavoda je bila namreč napravljena vrttina v zid, kamor so polagale matere, oziroma druge osebe otroke, katerih preživeti niso mogli. Pozvali so in priseljili je služabnik iskat oddanega otroka. Ta zvezza z zavodom pa je bila sedaj pretrgana in posledica je bila, da je mnogo otrok zmrznilo.

* Grof ponarejalec umetnini. Proces proti goljušu v ponarejalu starejših slik, grofu Aullyju, ki je bil s priponomo svoje žene celo vrsto slik starih mojstrov ponaredil in prodal, se je zaključil pred sodiščem v Tours v pondeljek pozno ponoči. Ljubljanska ponarejalec grofa Aullyja, sočarpa znanega milijonarja, je vedela pregovoriti svojega moža, da je nakupil več slik za horendon visoke cene. Interesantno je, da je celo vrsta oškodovanec odstopila od tožbe. Obtoženec je bil obsojen na en mesec dni zapora, njegova soprona pa je bila opričena.

Pritožba.*)

Veleslavno c. kr. poštno ravna teljetvo

v Trstu.

Ze nad dva meseca pritožujemo se in prosmo javnim potom — tako tudi še danes — nujno odpomoci glede neznosne nemarnosti, zanikernosti in brezbrinosti c. kr. poštnega urada v Kranju.

Kakor znano spada velik del Podgorja nad Kranjem z živahnim kupcijskim prometom pod pošto v Kranj.

V Goriči prihajati ima vsak dan poštni sel ob 1. uri popoldne; toda viši in dobiš ga tam (v Goričah) v tednu komaj dvakrat — in še takrat pozno zvečer.

»Slov. Narod« izhajačoč vsak dan, prihaja mi Goričče čez 3 ali 4 dni, dostikrat dobit v tednusamo 2 številki, vse druge zaostajajo — nekje in ne dobim nobene — istotako godi se tudi, z listi in drugimi poštnimi posiljavatvami.

Veleslavno uredništvo »Slov. Narod« vladno naprosimo za objavitev zgornje naše pritožbe s pripomjanjo, da se nam takoj pomaga, drugače pritožimo se direktno na visoko c. kr. ministrstvo.

V Goričah nad Kranjem, 24. januarja 1911.

Za vse druge in zase:

FRAN GROS,
načučitelj v pokoru.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor doleta zakon.

Vzemite si,

zdravilnem, kačelj blažečem, osvežujočem učinku.

Tucat na poiskušajo 5 krov, 2 tucata g krov 60 vinarjev franko.

Izdeluje ga samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsin trg 238 na Hrvalkem.

Poziv.

Dne 22. oktobra se je petjal z južne 22. oktobra, 1910 se je petjal z južne Ljubljane okrog pol 5. ajutraj, v železniškem vozu stare oblike, ki je imel vrata ob straneh, Ivan Tomačič, delavec pri bravojavnem uradu iz Kresnje pri Litiji. Sedel je ob vratih in, slonečni na svojih kolenih, dremal. Med postajo Zagorje in Sava se je vsled tresljaju voza dremajoči Ivan Tomačič dotaknil vrata, ki so se nenašli, doma odpri, tako da je le ta padel iz vrata in se ubil.

V vagonu je bila poleg nekoga delavca tudi neka neznančna ženska, ki je to pripovedovala raznim ljudem.

S smrtno Ivana Tomačiča je njegova družina hudo oškodovana, saj je izgubila svojega vzdrževalca. Družina bo torej zahtevala od železnice odškodnino, dobila bo jo pa le, če se vsa nesreča ustanko dokazuje.

Ker je ime dotedne ženske, ki je bila takrat v vagonu, neznančno, se vladno prosijo vse, ki jo poznajo, oziroma ki bi lahko o njej dali kakšne podatke, da vse to naznanih zastopniku občlanovanja vredne rodbine, g. dr. Karel Trillerju, odvetniku v Ljubljani.

Usmilite se ljudi, ki so v stiski in pomagajte pravici do veljave! Bodite uverjeni, da vam bude zapuščena rodbina vedno hvaležna!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Darila.

Upravniki naših listov so poslati:

Za Ciril - Metodovo družbo: G. Dragotin Češnik v Knežaku 10 K., daroval g. Al. Urbančič, tovarnar v Baču, namesto venca na grob pokojne gospa Marije Vilharjevi. — G. Tomo Tolazzi, c. kr. sodni praktikant v Logatecu 15 K., nbral na ženitovanju g. Mih. Gala, uradnika juž. žel. z gdč. Julko Smoletovo v Logatcu. — G. Jakob Kuhar, tu 2 K., daroval Šentjernejska dekleta z gesmom: »Za častni večer trgovca Valeta, sprejmita darilee apostola sveta! Skupaj 27 K. — Hvala.

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kralj dunajske borze 26. januarja 1911

Netočni posloji.

	Deset	Stogov
4% majeva renta	93—	93 20
4 2/5% srebrna renta	97 05	97 25
4% avstr. kronska renta	92 90	93 10
4% ogr.	91 90	92 10
4% kranjsko "deželno" posojilo	96—	97—
4% k. o. češke dež. banke	94 10	95 10

Sečke.

	211—	217—
1860 I.	309—	315—
" 1864	156 35	162 35
" zemeljske I. izdaje	296 50	302 50
" II. "	290 50	296 50
" ograke hipotečne	253 75	259 75
" dun. komunalne	538—	548—
" avstr. kreditne	538—	548—
" ljubljanske	92—	98—
" avstr. rdč. kriza	88—	94—
" ogr. "	57 50	63 50
" barilika "	36 50	40 50
" turike	259 25	262 25

Balonce.

Ljubljanska kreditna banke

Avt. kreditnega zavoda

Dunajske bančne družbe

Južne železnice . . . . .

Državne železnice . . . . .

Alpine-Montan . . . . .

Češke stakorne družbe . . . . .

Zivnostne banke . . . . .

Velalte . . . . .

Cekini . . . . .

Marke . . . . .

Franki . . . . .

Lire . . . . .

Rublji . . . . .

11 36 11 39

117 32² 117 52²

95 05 95 15

94 50 94 70

253 50 254 25

11 39 11 39

117 52² 117 52²

95 15 95 15

94 70 94 70

254 25 254 25

11 39 11 39

117 52² 117 52²

95 15 95 15

94 70 94 70

254 25 254 25

11 39 11 39

117 52² 117 52²

95 15 95 15

94 70 94 70

254 25 254 25

11 39 11 39

117 52² 117 52²

95 15 95 15

94 70 94 70

254 25 254 25

11 39 11 39

117 52² 117 52²

95 15 95 15

94 70 94 70

254 25 254 25

11 39 11 39

117 52² 117 52²

95 15 95 15

94 70 94 70

254 25 254 25

11 39 11 39

117 52² 117 52²

95 15 95 15

94 70 94 70

254 25 254 25

11 39 11 39

117 52² 117 52²

95 15 95 15

94 70 94 70

254 25 254 25

11 39

Član dunajskih in berolinskih prevoznikov pohištva. — Sprejema vse v sprednji spadajoče prevozne iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištenih vozeh na vse kraje, tudi v 2010 inozemstvo.

Spedičijsko podjetje
Bavarski dvor.
Ustanovljeno leta 1908.

JOS. ŠKERLJ v Ljubljani

Spedičijsko podjetje
Bavarski dvor.
Ustanovljeno leta 1908.

Sprejema na zalogu razno blago, poštvo itd. Krasna, suha in čista skladnica so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj Ljubljana in obratno zastopan v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je Karl Lawi, spediter, Dunaj I. Schulhof 6.

OREHOVE TROPINE

koč najboljo, najzadnje in najcenejšo kromo mlečni živini, konjem in preščem priporoča tovarna olja

M. IVANČIČ
v Medvodah.

Orehove tropine vsebujejo 56% proteinov in maščobe, torej trikrat več kakor pšenični otrobi. Cena zmetnih tropin je K 18.— za 100 kg z vrčem vred.

Zahtevajte vzorec in navedila.

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148

148</p